

ket az Úr nevében reánk bízott. Így megújult rajtunk Jézus Péternek mondott szava: „Más övez fel és vezet . . .” Jn 21,19. Ettől a perctől kezdve mind-egyikünk története annak a története: mennyire voltunk hűségesek a kapott küldetéshez.

Biztosan tudom: az Úr, aki ismeri ennek a történetnek minden egyes sorát, nagyon közel lesz ebben a jubileumi esztendőben szolgálíhoz, hogy Ő maga fejzeze ki nekik szíve köszönetét.

Azok számára pedig, akiknek küzdeniök kellett közülünk, hogy megtartsák a hitet és a reményt nehéz időkben, Ő maga lesz a béke és a derű.

. . . Nem fejezhetném be ezt a múltról szóló levelet anélkül, hogy ne forduljak a jövő felé: azokhoz a fiatalokhoz, akiket az Úr váltásunkra hív. Igen, hív, mert az ő szeretete nem lankadt el, az ő hívása megmarad: „Ha akarsz, kövess.” Tudom, hogy ma a fiatalok minden téren haboznak döntő, életre szóló kötelezettséget vállalni. És én nem ígérhetek nekik „minden térre kiterjedő életbiztosítást”. De egyszerűen azt szeretném mondani nekik, félszázados tapasztalat után és közösségben minden jubiláló testvéremmel: „Ha meghalljátok az Úr hangját, ne habozzatok, hagyjátok el a partot és evezetek a mély vízre. Az Úrnak szüksége van rátok, az Egyháznak is és a világnak is, akár tudja, akár nem. Mi tapasztalatból egyszerű szóval azt mondjuk nektek: megéri, hogy Jézus Krisztusért éljetez és haljatek. A ti dolgotok, hogy gondotok legyen felváltásunkra. Csináljátok jobban, mint mi, abban a tudatban, hogy a világnak nagyobb szüksége van megváltásra és üdvösségre, mint valaha.”

Végül pedig minden hívőhöz szeretnék szólni: „Kérlek benneteket, egyesüljetez velünk hálaadásunkban. Szükségünk van imáitokra, hogy kellő hálát adhassunk Istennek és bocsánatot kérjünk tőle a ránk bízott küldetés betöltése során tanúsított gyöngeségeinkért. Szükségünk van rá azért is, hogy végigjár-hassuk életünknek még hátra levő szakaszát, addig, „amíg az Úr eljön.”

CHIARA LUBICH SZAVAI A TEMPLETON-DÍJ ÁTVÉTELEKOR (1977. IV. 7.)*

Úgy gondolom, kedvükre teszek, ha feltárom azt, amit hitem átélésében és életem során megtapasztaltam. Mindez karöltve jár a focolare-mozgalom születésével és fejlődésével; és a focolare az oka, hogy ma itt vagyunk.

* A Templeton-díjat négy éve alapította John M. Templeton angol metodista és felesége. Célja: „megismertetni olyan embereket, akik újfajta módon szeretik Istent és embertársaikat”, tehát vallási téren nyújtanak kiemelkedő, követésre méltó példát. Az első jutalmazott Teréz anya volt, utána sorban: Roger Schutz taizéi prior, Sarvepalli Radakrishnan volt indiai elnök, Suenens bíboros és most Chiara Lubich. Teréz anya a díjon három új házat alapított muzulmán többségű városokban, a taizéi prior afrikai fiatalok ottani látogatásainak útiköltségére fordította, Radakrishnan teológiai ösztöndíjakat alapított belőle az oxfordi egyetemen, különösen a fiatal indiánok segítségére, Suenens pedig egy nemzetközi jellegű karizmatikus házat. Chiara főleg a harmadik világban lévő alapításaira akarja fordítani az összeget.

De előre kell bocsátanom valamit.

1968-ban az őserdő kellős közepén voltam, Kamerun egy félreeső vidékén, ahol a gyermekhalandóság miatt kihalóban lévő bangwa törzs él. Három barátom már előttem odaért, hogy valami segítséget vigyen a nincsteléneknek. Alkalmam volt beszélni a „fon”-nal, vagyis törzsfővel. Ez a bölcs ember ugyan igen keveset ismert a világ dolgaiból, de a focolare-mozgalomról már tudott. Nagy benyomást tett rá roppant elterjedése az öt világrészen, úgyhogy a következő kérdést szegezte nekem: „Maga nő, tehát semmit sem ér. Mondja, hogy sikerült mindez?”

Biztosíthatom önöket, ez a mondat egy cseppet sem hozott ki a sodromból. Tudom, hogy mindaz, amit elmondok, minden bizonnyal nem egy nő műve, hanem Istené.

„A focolare mozgalma — mondotta VI. Pál pápa már évekkel ezelőtt — ma már nagyon dús, nagyon termékeny fa.” Valóban fa. És valamennyien tudjuk, hogy még a leghatalmasabb fák is egy kis magból születnek.

Térjünk vissza 34 esztendővel a múltba: 1943-ba, Trentóba, ebbe a nyugodt észak-olasz városkába. Tanítónő vagyok ott és órákat adok, hogy segítsen éppen nagy nyomorúságban élő családomat. 23 éves vagyok. Egy szép napon, miközben a szeretet egy cselekedetét végzem, váratlan hívást érzek: „Add magadat Istennek.” Néhány nap múlva mindörökre az Úrnak ajánlom fel életemet. Olyan boldog vagyok, hogy nem fér belém. Senki sem tudja, miért. Eszembe sem jut semmiféle terv az életemre nézve. Istené vagyok: ez elég nekem. Külsőleg ez is éppen olyan nap, mint a többi. De a lelkemet különös kegyelem járta át, láng gyulladt benne. És ha a láng kigyulladt, nem teheti, hogy ne égjen, nem teheti, hogy ne gyújtson.

Pár nap múlva néhány fiatal lány csatlakozik hozzám.

Chiara ezután elmondja, hogyan „fedezték fel” a háború pusztító bizonytalanságban az egyetlen tartós, elpusztíthatatlan ideált: Istent, hogyan értették meg az evangéliumból a szeretet parancsát (Jn 15,12-13, Mt 18,20, Jn 17,21), hogyan állapította meg a püspök: „Digitus Dei est hic.”

A focolare-mozgalom megállíthatatlanul halad előre. A magva: férfiak és nők új stílusú kis közösségei (focolari = tűzhelyek); hozzájuk csatlakoznak lehetőségeik szerint az életszentségre törekvő házasságok (ma 217 focolare működik 33 nemzet körében 2400 taggal). Isten fokozatosan a mozgalom rendezését sugallja. Ez logikus. Hiszen most már nem csupán fiatal lányok és fiúk csatlakoznak hozzá, hanem minden társadalmi osztályból való személyek, papok, szerzetesek és nővérek is. A focolarini után kiemelkednek a laikusok közül az „önkéntesek”. Otthon maradnak ugyan, de ugyanebben a szellemben élnek, pontosan körülhatárolt kötelezettségekkel.

A mozgalom átlépi a határokat; először minden európai nép közé behatol, 1958 óta más világrészekbe is. Terjedésében van valami rendkívüli. Ma több mint 100 országban működik, több százezer ember között.

A római Egyház százados bölcsességével tanulmányozza az új mozgalmat. 1962-ben XXIII. János adja meg az első jóváhagyást, majd VI. Pál a továbbiakat, mert közben a mozgalom új ágakat hajt. A mélységes öröm és Isten iránti hála korszaka kezdődik, az vezérel mindent.

Az egyetlen törzsből különféle ágak sarjadnak. 1967-ben a házas focolarini körül ezrével virulnak fel a családok: újfajta viszony a házastársak között, egység szülők és gyermekek között, örökbefogadások . . . Megszületnek az „új családok”. Az önkéntesek körül — akik Krisztus szellemével akarják áthatni az iskola, a gyógyítás, a művészet, a tudomány, minden emberi kifejezőmód világát, mint kovással — megszületik az „új emberiség mozgalom”. A focolare szellemét elsajátított papok körül létrejön a „papi mozgalom”, sok-sok új hivatással. A plébánoskodó papok új életet hoznak létre a plébánián, hogy az első jeruzsálemi közösség élő példájára az egyháznak ebből a sejtjéből egyházi családot alkossanak. Mindezek a plébániák együttesen az „új plébániák mozgalomát” alkotják.

Az utóbbi években szellemünk mélyen behatolt sok férfi és női szerzetbe is. Ennek gyümölcsei: a közösség megújulása, az alapítói karizma újrafelfedezése, a szabályok új értékelése, új tagok.

Ugyanakkor kirajzolódik a focolare-mozgalom második nemzedéke: a Gen (Generazione nuova, új nemzedék). Kb. 12 000 teljesen elkötelezett fiú és leány alkotja a „gen egységet”, és más fiatalok tízezreinek adják tovább életerejüket. Az evangélium lendületével ár ellen úsznak a kontesztálástól, kábitószerektől, sextól, fiatalkorúak bűnözésétől megzavart világban. Küzdenek a népek és a nemzedékek egységéért. Az átélt evangélium tapasztalatainak elbeszélésével, énekekkel, némajátékokkal, táncokkal kivételes hatással szórják szét az evangélium üzenetét minden földrészen. Az egész világon összefognak a focolarini segítségére, hogy Kamerunban az elején említett bangwa törzsnek egy kis várost építsenek, kórházzal, iskolával, kis gyárakkal és elektromos központtal. És sikerül: ott van Fontem, ahol már nyolcezer animista kérte a keresztséget, mert látták, hogy fehérek és feketék szeretik egymást. A szomszéd népektől csodájára járnak, „milyen lenne a világ, ha mindenki az evangélium szerint élne.”

Fontemhez hasonlóan még öt más városka is keletkezett. Mindegyik hasonló abban, hogy minden lakója az evangéliumot törekszik megvalósítani életében, de különbözik az egyes népek igényeihez való alkalmazkodása szerint. Ezek: O'Higgins Argentínában, Sao Paulo és Recife Brazíliában, Loppiano Olaszországban, Ottmaring Németországban.

De a mozgalom nemcsak több mint száz állam politikai határát lépte át a világon, hanem azokat a korlátokat is, amelyek a századok során a különböző keresztény egyházak közé kerültek. (Itt Chiara részletesen beszámol ökumenikus kapcsolataik elindulásáról az evangélikusokkal és Ottmaring keletkezéséről. Vö. Szolgálat 29, 75. o.) 1966-ban az akkori canterbury érsek, dr. Ramsey

kihallgatáson fogad. Azzal végzi, hogy Isten kezét látja ebben a műben, és meghív, hogy vigyem el ezt a szellemet anglikán csoportok közé. Ma az egész Egyesült Királyságban él és fejlődik az anglikánok között a focolarini mozgalom. Svájcban élénken működik sok református körében. Időközben ismeretség és barátság születik a taizéi pappal és az Egyházak Világtanácsának néhány személyiségével. Észak-Amerikában, ahol a mozgalom 1960 óta van jelen, sok különböző hitvallású keresztény osztozik szellemünkben, 1967. jún. 13-án a konstantinápolyi ökumenikus pátriárka, Athenagorász vár. Általa születik meg és fejlődik ki a focolare-mozgalom az ortodoxok között, főleg a Közel-Keleten.

De a világon különféle vallások vannak. A mozgalom hatalmas terjedése szemtől szembe hoz más hitek vallóival. Könnyű a párbeszéd a nemes és annyit kínzott zsidó néppel. Hiszen a kinyilatkoztatás egy része közös kincsünk. Hálásak vagyunk nekik, hogy nekünk adták Jézust, aki zsidó volt, az apostolokat: ők is zsidók voltak. És Mária is. A muzulmánokban csodáljuk a vallás szívszeretetét. Ázsiában a buddhistákkal érintkezünk. — A párbeszéd, amelyet a mozgalom tagjai mindezekkel a másvallású testvérekkel kezdeményeznek, nem szavakból áll. Úgy szeretjük őket, amilyenek, érdekel minden, ami rájuk vonatkozik, tehát vallási életük is. Ők is viszonzszeretnek minket, és így sokszor igen népes összejövetelek jönnek létre, ahol mindenki a leginkább egyesítő igazságokat keresi, hogy együtt éljük őket.

Íme, ez minden. VI. Pál, amikor 24 000 fiatalunkat látta a szentévbén a Szent Péter téren, ezt mondta: „Új világ születik.” Igen, így tapasztaltam: a mi művünk és Isten egyéb művei által feltűnés nélkül, zajtalanul születőben van a szeretet világa. Nagyon sok meglepetésben lesz holnap részünk.

„GYÜMÖLCSEIKRŐL ISMERITEK MEG ŐKET” . . . (Mt 7,16)

A Szentírás az emberről beszél. Az ő életéről. De sokszor, amikor fülünkbe hangzik szava, úgy tűnik, mintha nem a mi mai életünkről szólna, hanem a távoli múlt vagy a távoli jövő hangja szólna hozzánk. A japán szentírás eddig, a katolikus és protestáns fordítás egyaránt, az ilyen prófétai meglátást mint „ábrándozás”-t, álomlátást vagy szellemlátást fordította le. Pedig mint a zsoltáros is mondja: „mikor egy álomból felébredünk, már elmúlt az álom, s amit ott láttunk, már nem gondolunk vele” (Zsolt 73,20). A próféta szava ellenben felébreszt bennünket, s már nem ábrándozunk, hanem amit ő lát, mi is látjuk: ez a valóság, nem pedig az, amit mi látunk. A hit szeme feltárja a valóságot.

Az ember gondolatai a múltban járnak. Nemcsak az öregeké, hanem a fiataloké is. A Szentírás szava hív minket, hogy arra figyeljünk, ami most és itt történik velünk. De ez nem történik magától, anélkül, hogy mi ne vennénk benne részt. Ugyan mennyiben érezzük, hogy mi is felelősek vagyunk? A sors nem dolgozik nélkülünk. Mindenki részes ebben. Mint ember. Mindenféle társadalmi s egyéb különbség nélkül.